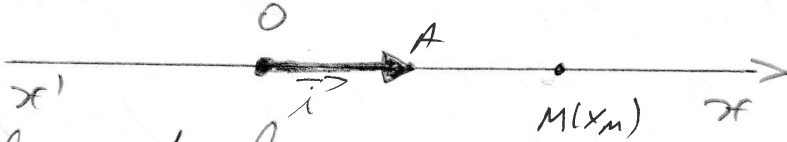

REPER CARTEZIAN ÎN PLAN. COORDONATE CARTEZIENE

AXĂ: O dreaptă $x'x$ pe care am fixat un punct O , iar în acest punct, ca origine am considerat un versor $\vec{i}$ (versor = vector unitate)

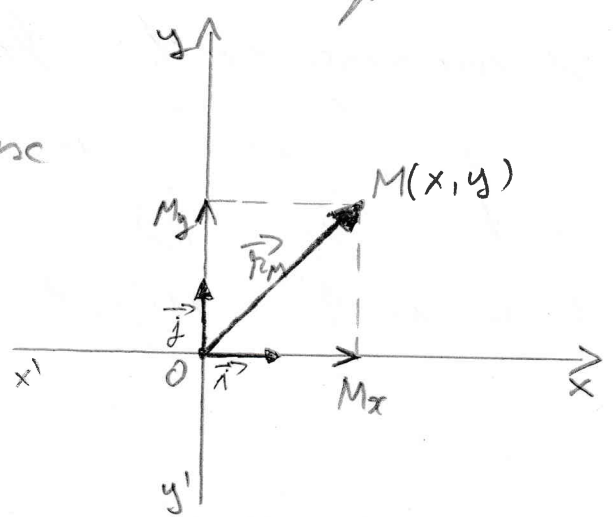
Sensul vectorului pe axă dă sensul poziției al axei. Axă dată mai sus o notăm prin tripletul $(x'x, O, \vec{i})$. Aici am precizat: dreapta (import. pt. axă - $x'x$); originea axei O ; versorul $\vec{i}$ fixat în O .

Fixării numărului real x i se asociază pe axă un punct unic M , pt. care $OM = |x|$ (dacă $x > 0$, atunci M este la dreapta lui O și $OM = x$, iar dacă $x < 0$, atunci M este la stânga lui O și $OM = -x$. Dacă $x = 0$, atunci M coincide cu O).

Distanța între două puncte de pe axă $M(x_M)$ și $N(x_N)$ se exprimă prin egalitatea (cu ajutorul absciselor):

$$MN = |x_N - x_M|, \text{ unde } M(x_M) \text{ citim } M \text{ de abscisă } x_M$$

REPER CARTEZIAN ÎN PLAN: În planul P se consideră două drepte perpendiculare xx', yy' , organizate ca axe $(xx', O, \vec{i})$, $(yy', O, \vec{j})$, unde O este punctul lor de intersecție, iar $\vec{i}$ și $\vec{j}$ sunt versorii celor două axe care definesc sensul pe fiecare axă: semiaxele Ox, Oy sunt semiaxe pozitive, iar semiaxele Ox', Oy' sunt semiaxele negative

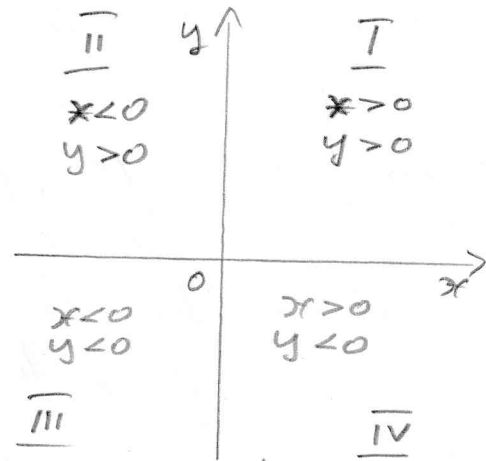

Cuplul de axe $(xx', 0, \vec{i})$, $(yy', 0, \vec{j})$ se numește REPER CARTEZIAN. Reperele cartezian îl notăm $(0, \vec{i}, \vec{j})$. Planul P în care avem reperele $(0, \vec{i}, \vec{j})$ îl numim planul xOy .

COORDONATE CARTEZIENE: Fie M un punct în planul xOy , iar M_x, M_y proiecțiile ortogonale ale lui M pe cele două axe. Num. real x , asociat punctului M_x pe axa Ox îl numim ABSCISA punctului M , nr. real y asociat punctului M_y de pe axa Oy îl numim ORDONATA punctului M , iar perechea de numere (x, y) asociată punctului M din plan s.m. COORDONATELE punctului M .

Axa Ox s.m. axa ABSCISEZOR, iar axa Oy s.m. axa ORDONATEZOR

Cele două axe împart planul P în patru unghiuri. Interiorul acestor unghiuri s.m. CADRANE. Ele sunt numerotate cu cifre romane I, II, III, IV în sens trigonometric (în sens deplasării acelor de ceas).

Am studiat anul trecut, că în mulțimea vectorilor din planul P , notată V , doi vectori necoliniari, semili formează o bază și că orice vector din V se exprimă în mod unic, cu ajutorul vectorilor bazei.

Mulțimea vectorilor care au originea în același punct se numesc vectori legați de punctul respectiv.

În planul P , în care avem reperele cartezian $(0, \vec{i}, \vec{j})$, vectorii necoliniari și ortogonali $\vec{i}, \vec{j}$ definesc o bază în V , numită bază ORTONORMATĂ.

Dacă considerăm V_0 mulțimea vectorilor legați de punctul O , atunci pentru punctul M din plan, vectorul $\vec{OM}$ reprezintă vectorul legat (de punctul O) sau vectorul de poziție al punctului M , notat cu $\vec{r}_M = \vec{OM}$

Oricărui punct M din planul P în reperul considerat îi asociem vectorul său de poziție $\vec{r}_M$.

$$\vec{OM} = \vec{OM}_x + \vec{OM}_y \quad (\text{regula paralelogramului}) \Rightarrow$$

$$\Rightarrow \boxed{\vec{r}_M = \vec{OM} = x\vec{i} + y\vec{j}}$$

Coordonatele punctului M sunt coordonatele vectorului de poziție $\vec{r}_M$ și scriem $\vec{r}_M = (x, y)$

$\boxed{\vec{r}_M = x\vec{i} + y\vec{j}}$ reprezintă EXPRESIA ANALITICĂ a vectorului $\vec{r}_M = \vec{OM}$ în baza $(\vec{i}, \vec{j})$

Ex: Punctelor $A(1, 2)$, $B(-3, 3)$, $C(-2, -3)$, $D(3, -1)$ le corespund vectorii de poziție:

$$\vec{r}_A = 1\vec{i} + 2\vec{j}$$

$$\vec{r}_B = -3\vec{i} + 3\vec{j}$$

$$\vec{r}_C = -2\vec{i} - 3\vec{j}$$

$$\vec{r}_D = 3\vec{i} - 1\vec{j}$$

